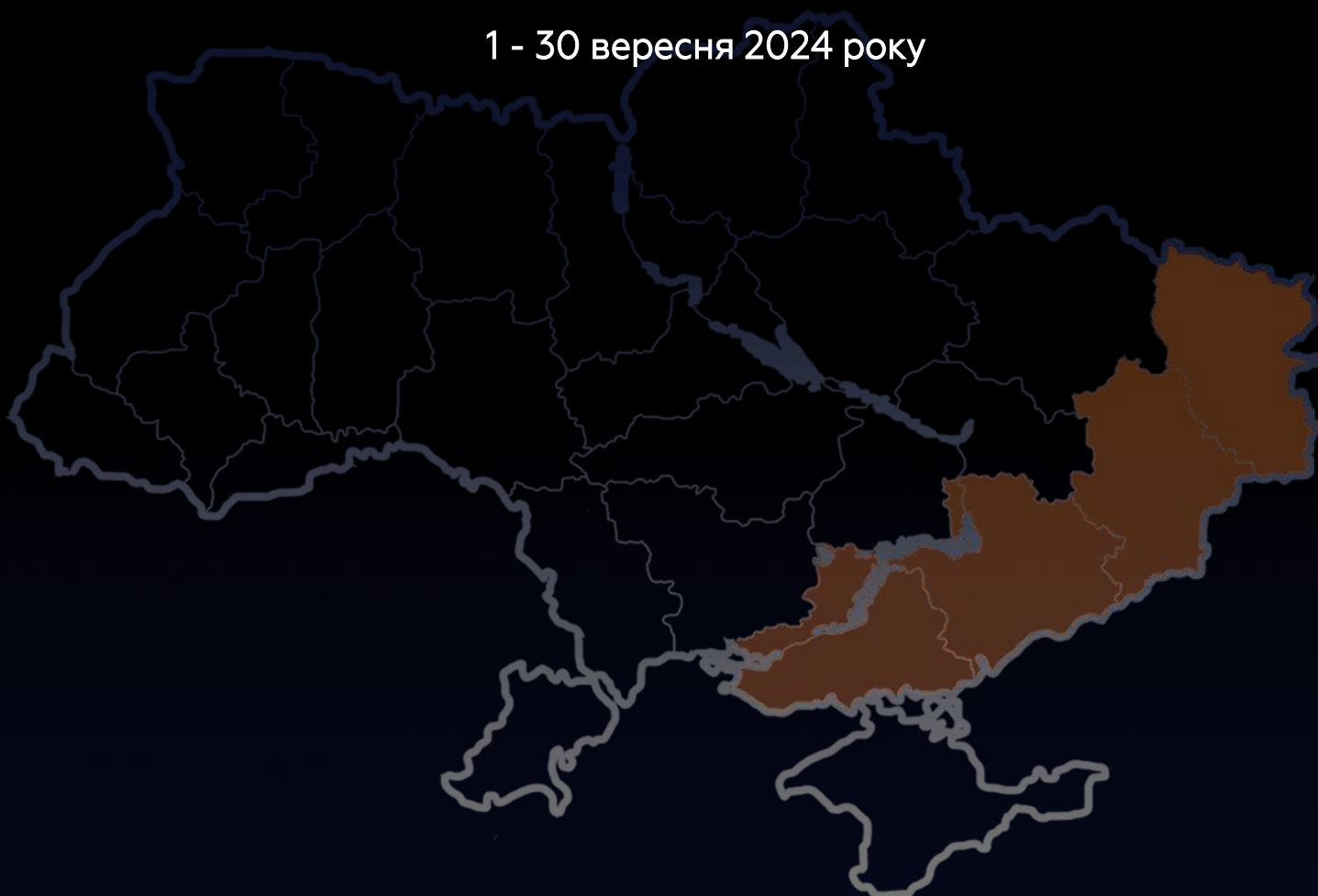

Моніторинг окупаційних телеграм-каналів

у Херсонській, Запорізькій, Луганській та Донецькій областях

1 - 30 вересня 2024 року

Авторка

Ольга Білоусенко - аналітикиня, дослідниця дезінформації.

Дизайн

Вероніка Віноградова

Документ підготовлено Школою політичної аналітики НаУКМА за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст цієї публікації є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди USAID або уряду США.

Ключові меседжі окупаційних ТГ-каналів

Основні дані про звіт

Звіт написаний за результатами місячного моніторингу окупаційних телеграм-каналів, які працюють на території тимчасово окупованих Росією областей України — Херсонської, Запорізької, Луганської, Донецької та Криму. До вибірки увійшли 35 каналів, які таргетують контент на всі перелічені території.

Методологія

Щоденний моніторинг телеграм-каналів, які працюють на тимчасово окупованих Росією територіях (як новоокупованих — із 2022 року, так і тих, які були окуповані у 2014) або на звільнених від 2022 року. Період моніторингу — від серпня 2023 року. Тобто йдеться передусім про окупаційні телеграм-канали. Під окупаційними телеграм-каналами маємо на увазі ті, що орієнтовані на тимчасово окуповані території України, зокрема, в назві чи описі яких є згадка конкретного міста або регіону України, які перебували чи досі перебувають під окупацією з 2014 року; а також населених пунктів, які Росія планує/планувала захопити.

 4095 1428 185 93 58 44 20

 13 9 4

 200.8K 21:27

На окупованих територіях розпочався навчальний рік за російськими стандартами

Пояснення

На початку місяця в окупаційних телеграм-каналах зустрічалося чимало дописів, в яких йшлося про початок нового навчального року на окупованих територіях.

Цього року школи й інші навчальні заклади на окупованих територіях позиціюються вже виключно як російські. У таких повідомленнях йшлося, що окуповані території разом із усією Росією розпочинають новий навчальний рік, про підготовку до навчального року тощо. Напередодні першого вересня зустрічалися дописи, в яких йшлося про підготовку до дня свята: закупівлю необхідного приладдя для дітей різними депутатами тощо.

Загалом Росія ідентифікує дітей на окупованих територіях як своїх громадян, тому в такий спосіб і формує комунікаційну адженду: ніби це росіяни, які навчаються в російських школах за російськими програмами.

Області: Херсонська, Запорізька, Донецька, Луганська області та Крим.

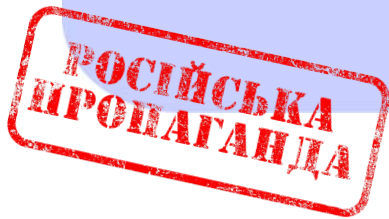
Цитата/приклад

[В Мелітополі святкують перше вересня](#)

[Прокуратура привітала дітей з початком навчального року](#)

[Знання російської мови – найважливіше для учнів і вчителів](#)

"Українці – нацисти, а ЗСУ обстрілює цивільні об'єкти"

Пояснення

Це повторюваний меседж, який зустрічається в окупаційних телеграм-каналах з місяця в місяць і є регулярним. Окупаційні телеграм-канали ретранслюють класичні меседжі російської пропаганди про українців-нацистів, які знущаються з цивільних, руйнують цивільну інфраструктуру тощо.

В такий спосіб Росія покриває дві свої мети: виправдовується за свої злочини, видаючи їх за українські, адже саме Росія переважно руйнує українську інфраструктуру; та перекладає відповідальність за напад на Україну. Мовляв, українці – нацисти, тому ми вимушені рятувати цивільних від них.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська.

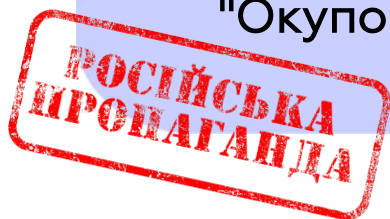
Цитата/приклад

"Українці – нацисти "

"ЗСУ обстрілює цивільні об'єкти"

"Від ЗСУ страждає мирне населення"

"Окуповані території підтримують Курськ"

Пояснення

Також цього місяця в окупаційних телеграм-каналах знову зустрічалися меседжі, в яких висловлювалася підтримка жителям Курської області, на території якої триває операція Збройних сил України.

З розвитком подій на Курщині росла і кількість повідомлень в окупаційних телеграм-каналах зі співчуттями та підтримкою. Мовляв, жителі окупованих територій знають як це "потерпати від України та її дій", тому дуже співчують і бажають, щоб усе це швидше закінчилося.

У таких повідомленнях не згадують, що війну на території України розпочала саме Росія, і мешканці Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей страждають саме через Росію.

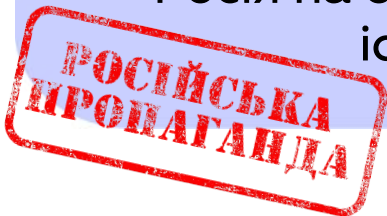
Області: Херсонська, Луганська, Запорізька, Донецька.

Цитата/приклад

[Маріуполь підтримує Курськ](#)

[Дорогою в Курську область замироточила ікона](#)

Росія на окупованих територіях "відновлює історичну справедливість"

Пояснення

Цього місяця в окупаційних телеграм-каналах знову зустрічалися повідомлення, в яких йшлося про зміну вказівників на дорогах, назв населених пунктів тощо. Все це стосується зміни українських назв на російські. Такі зміни Росія називає "відновленням історичної справедливості". Мовляв, саме Україна викривлює історію, обманює людей, вигадуючи альтернативну історію.

Натомість Росія в таких повідомленнях виступає нібито втіленням адекватності, яке допомагає відновити справедливість, розповісти світу правду тощо. Однак саме Росія викривлює історію за допомогою методів пропаганди, й саме від вигадок Росії вже тривалий час намагається позбутися Україна.

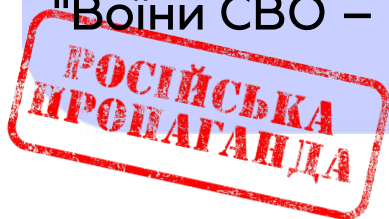
Області: Запорізька, Херсонська.

Цитата/приклад

[В Токмаку змінили вказівники](#)

["Україна викривлює власну історію"](#)

"Воїни СВО – герої, які мають підтримку держави"

Пояснення

Також впродовж місяця зустрічалися дописи, в яких вихваляли здобутки учасників так званої СВО, а насправді – російських солдатів, які ведуть війну на території України.

У таких дописах цих людей не лише героїзували, а й розповідали про пільги для військових, які беруть участь в бойових діях. Наприклад, оплата навчання для їх та їхніх близьких тощо.

Поширюючи такі дописи на аудиторію окупованих територій, Росія прагне мотивувати жителів окупованих територій вступати до військових лав Росії, а також застовпити думку, що учасники СВО – герої, на відміну від військовослужбовців ЗСУ.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська.

Цитата/приклад

[Діти учасників СВО можуть можуть перевестись на бюджет](#)

[Солдати армії Росії мають фінансову незалежність](#)

[Росію захищають "добровольці"](#)

Школа
Політичної Аналітики
НаУКМА

School
for Policy Analysis
NaUKMA

